

Onderzoek en onderzoekend werken bij Curio

Dr. Pieter Baay

i.s.m. Lotte van Kempen en Anke Ceelen-Meevissen

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Inleiding

Curio stimuleert de onderzoekende houding van leerlingen, studenten en medewerkers, zoals we beloven in het instellingsplan. Aansluitend vanuit de kwaliteitsagenda (doelstelling 3.4) en de verkregen subsidie voor het inrichten voor het netwerk leren, professionaliseren en innoveren, stimuleren we onderzoek binnen het praktijkonderwijs, internationale schakelklas (isk), basiseducatie/Nt2/Nt1, vmbo, mbo en volwassene onderwijs (leven lang ontwikkelen). We gebruiken in deze visie de termen: onderzoekend leren, onderzoekend werken, onderzoekend vermogen en onderzoekende houding (zie pagina 4).

Dit stimuleren we in onze scholen en dat doen we met netwerk lpi programma's: practoraten, leerlabs, pioniers, Curio academie, leren en leerlandschap, talent, expertisecentrum taal en de opleidingsschool. Netwerk lpi is een [Center for Teaching and Learning](#) (CTL) van Curio. Een belangrijke volgende stap om het onderzoekend vermogen verder te stimuleren is het ontwikkelen van een gemeenschappelijke onderzoeksvisie met de gewenste vervolgacties voor Curio.

Totstandkoming visie

Deze visie op onderzoek is tot stand gekomen via documentanalyse, interviews en groepsbijeenkomsten. Bijlage 0 bevat een overzicht van de documenten en betrokkenen.

De visie is opgesteld in samenwerking met dr. Pieter Baay (Onderwijs124), expert op het gebied van praktijkinnovatie in het mbo.

Vervolg

Onderzoek en onderzoekend werken krijgen blijvende aandacht bij Curio. De onderzoeksvisie is door de Raad van bestuur vastgesteld en de geadviseerde vervolgacties worden tot uitvoering gebracht. Dit gebeurt in samenwerking met betrokkenen uit directie, afdeling onderwijs, kwaliteit en innovatie, het netwerk lpi en andere collega's.

Lees dit rapport online via curio.nl/npuls/netwerk-lpi

Inhoudsopgave

>	Inleiding	2
>	Onderzoekend werken, leren, vermogen en onderzoekende houding: waar hebben we het over?	4
>	Waarom is onderzoek en onderzoekend werken belangrijk voor Curio?	5
>	Wat is onderzoek en onderzoekend werken bij Curio?	6
>	Samenwerking	9
>	Van visie naar praktijk (gewenste vervolgacties)	11
>	Bijlage 0: Procesbeschrijving totstandkoming visie	15
>	Bijlage 1: Checklist: Conditie en capaciteiten voor onderzoekend (samen)werken.	17
>	Bijlage 2: Onderzoek en innovatie in het beroepsonderwijs	19
>	Bijlage 3: Doorontwikkeling practoraten i.s.m. regio - reflectie op beleidsnotitie	22
>	Bijlage 4: Suggesties aanscherping docentprofiel o.b.v. onderzoeksvisie.	23

Onderzoekend werken, leren, vermogen en onderzoekende houding: waar hebben we het over?

In deze visie op onderzoek en onderzoekend werken bij Curio komen verschillende termen terug. Wat verstaan we onder deze termen?

Onderzoekend werken

Een medewerker die onderzoekend werkt, heeft een onderzoekende houding én laat daarbij kritisch-reflectief werkgedrag zien. Met kritisch-reflectief werkgedrag wordt bedoeld: het daadwerkelijk ontplooiën van onderzoeksactiviteiten met als doel de onderwijspraktijk te verbeteren. Belangrijke elementen hierbij zijn samenwerking tussen docenten, reflecteren op praktijksituaties, kennis uit externe bronnen toepassen en cyclisch werken (Brouwer et al., 2021).

Onderzoekend leren

Onderzoekend leren (De Jong et al., 2023) is een didactische aanpak waarbij leerlingen en studenten vanuit eigen nieuwsgierigheid of gestelde vragen, actief en systematisch de werkelijkheid onderzoeken om zo (praktijk)-kennis te ontwikkelen, te evalueren, te delen met en eventueel toe te passen in de praktijk.

Onderzoekend vermogen

Munneke (2024a) definieert onderzoekend vermogen als: “de competentie om in professionele situaties vast te kunnen stellen waar adequate (handelings)kennis ontbreekt, en waar nodig deze ontbrekende kennis met passende grondigheid te kunnen creëren en bruikbaar te maken voor de professionele context” (p.13).

Onderzoekende houding

Docenten (en andere medewerkers) reflecteren continu op de onderwijspraktijk, door informatie te relateren aan die onderwijspraktijk (Brouwer et al., 2021). Het gaat hierbij om het willen begrijpen, willen leren, perspectieven in je werk willen verkennen en op de hoogte willen blijven (Van den Berg et al., 2017).

In het kort

Een medewerker bij Curio doorziet waar (handelings)kennis ontbreekt, weet met passende grondigheid de benodigde kennis te creëren (uit o.a. externe bronnen) en deze kennis bruikbaar te maken (onderzoekend vermogen). Medewerkers bij Curio werken onderzoekend doordat zij kritisch-reflectief zijn op hun eigen handelen en dat van anderen, open staan voor fouten, feedback vragen, hun mening delen, denkwijzen en werkwijzen ter discussie stellen, uit verschillende bronnen informatie ophalen en een onderzoeksproces weten te doorlopen (onderzoekende houding). Ook in de klas stimuleren we onderzoekend leren, waarbij leerlingen en studenten, vanuit nieuwsgierigheid of vragen, actief en systematisch onderzoeken om zo kennis te ontwikkelen en toe te passen in de praktijk.

Waarom is onderzoek en onderzoekend werken belangrijk voor Curio?

Medewerkers bij Curio werken iedere dag aan goed onderwijs voor onze leerlingen en studenten. Onderzoekend werken kan bijdragen aan onderwijskwaliteit en innovatie. Dat klinkt logisch, maar gaat niet vanzelf. Zo blijkt uit onderzoek dat Curio-docenten veelal intuïtief en actiegericht handelen. Zij doordenken of bespreken hun handelen weinig met collega's (Ceelen-Meevissen, 2025). Collega's typeren het werk bij Curio als “veel NU-denken” en “de hele dag Plan-Do-Plan-Do”. Een nieuwsgierige en onderzoekende houding is dus nog niet vanzelfsprekend.

We zien vier redenen waarom nieuwsgierigheid en onderzoekend werken belangrijk is voor Curio.

Ten eerste willen we onderwijs bieden dat actief bijdraagt aan de ontwikkelingen in het werkveld en de samenleving. “De regio en de wereld zijn de school”, zeggen we in ons instellingsplan. Dat vraagt dat we proactief de ontwikkelingen in West-Brabant volgen en ons onderzoekend vermogen inzetten.

Ten tweede willen we onderwijs van kwaliteit bieden. Dat vraagt dat we onze intuïtie en praktische wijsheid gebruiken, maar ook dat we deze bevragen en valideren met andere kennisbronnen (bijv. literatuur, webinars en collegiaal advies).

Ten derde willen we met ons onderzoekend vermogen en onze innovatieve onderzoeksprojecten een voorbeeld zijn voor onze studenten en leerlingen. De (veranderende) vakinhoud biedt kansen om studenten nieuwsgierig en onderzoekend te maken, zodat zij zich een leven lang blijven ontwikkelen.

Ten vierde willen we via ons onderwijs bijdragen aan praktijkgerichte kennis en innovaties, in nauwe samenwerking met andere onderwijsorganisaties. Zo is het mbo niet alleen leverancier van vakmensen, maar vormen wij met onze praktijkgerichte kennis (mbo) een aanvulling op de wetenschappelijke (hbo/wo) kennisinfrastructuur in het onderwijs.

Onze belofte voor 2030 is dat we werkgevers, andere onderwijsinstellingen en de samenleving laten zien dat de onderzoekende houding van Curiomedewerkers, -leerlingen en -studenten praktijkgerichte kennis en innovaties oplevert.

Wat is onderzoek en onderzoekend werken bij Curio?

Curio ziet drie fasen in het onderzoeken(d werken)². De context bepaalt de gewenste mate en diepgang van de fasen. Op elk aspect is ontwikkeling en professionalisering mogelijk.

1. Nieuwsgierig

Nieuwsgierig is een kernwaarde van Curio. Het vormt de basis voor kritisch denken en verbinding. En hoe we naar onze leerlingen en studenten, onze collega's en onze omgeving kijken. Ook bedrijven en maatschappelijke organisaties geven aan dat nieuwsgierigheid als softskill belangrijk wordt gevonden. Vanuit nieuwsgierigheid kunnen we onder meer kijken naar:

- de effectiviteit van ons handelen (bijv. pedagogisch-didactisch, in leiderschap, etc.)
- de relevantie van ons onderwijsaanbod (bijv. curriculum, opleidingsaanbod, etc.)
- ontwikkelingen in onderwijs en werkveld (bijv. AI, flexibilisering, etc.).

Die nieuwsgierigheid kan leiden tot vragen, dilemma's of ontwikkelwensen, die we met passende grondigheid verkennen.

2. Passende grondigheid

Bij Curio maken we ruimte om iets te doen met onze nieuwsgierigheid. We pakken een probleem aan of verkennen een ambitie. We maken ruimte om de vraag goed te formuleren en te zoeken naar antwoorden. De aanpak is afhankelijk van het vraagstuk en vergt 'passende grondigheid'. Munneke (2024) onderscheidt drie niveaus:

1. Opzoeken → Vragen aan bijvoorbeeld een collega, zoekmachine of eduGenAI
2. Uitzoeken → Verschillende bronnen en collega's raadplegen en verwerken
3. Onderzoeken → Systematische dataverzameling, -analyse en conclusies

Afhankelijk van het vraagstuk, kan dit individueel of in interactie met anderen. Het kan leiden tot nieuwe kennis of oplossingen voor een vraagstuk en biedt de mogelijkheid om dingen te veranderen, vernieuwen en verbeteren. Deze vormen van passende grondigheid laten ook zien dat niet iedereen binnen Curio onderzoeker hoeft te worden, maar wel nieuwsgierig en onderzoekend kan leren en werken.

²Lisette Munneke (2024) hanteert kenniscreatie - passende grondigheid - doorwerking, waarop wij voortbouwen voor Curio.

3 Doorwerking

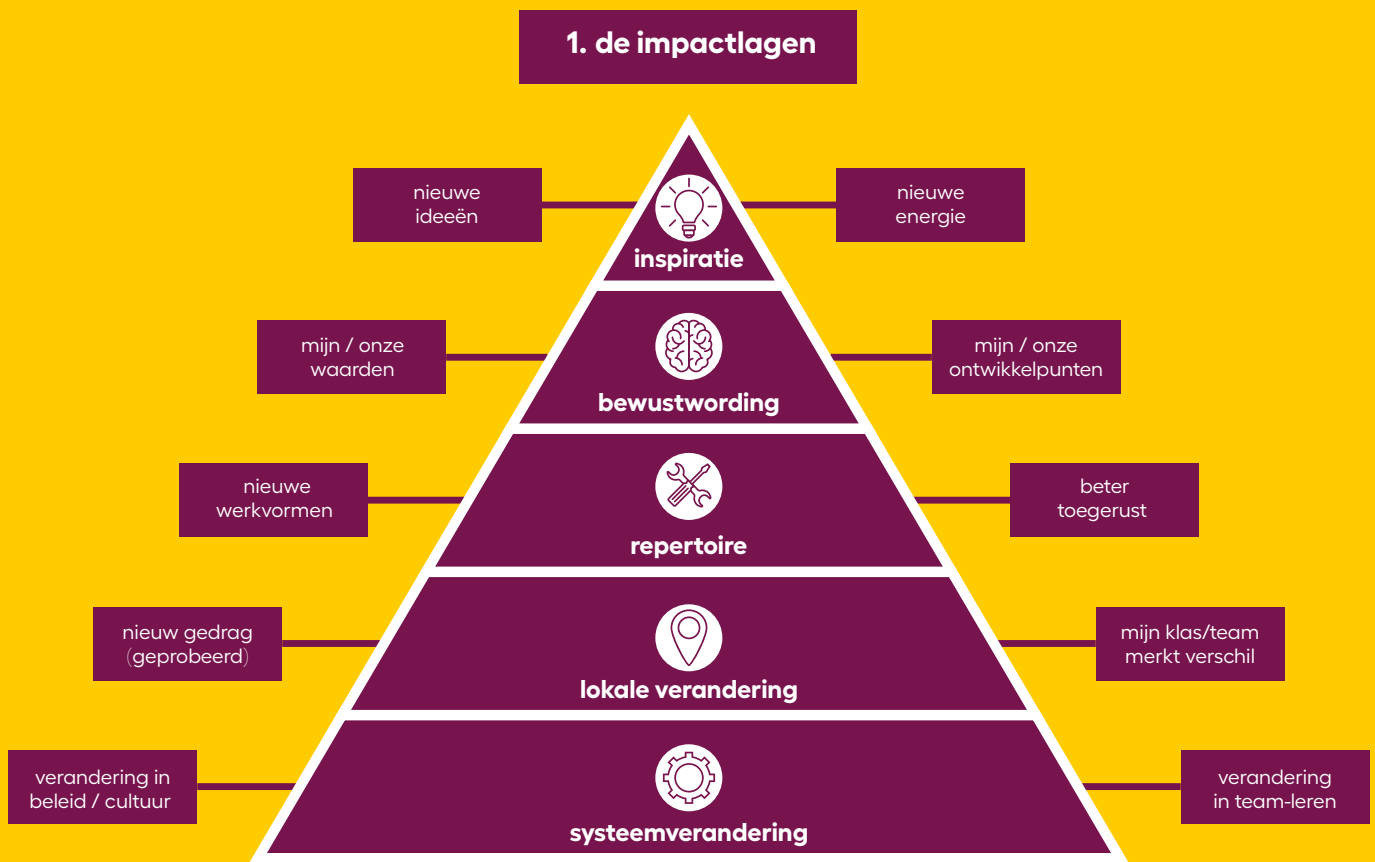
Door het opzoeken, uitzoeken en/of onderzoeken ontstaan vaak nieuwe ideeën en innovaties. Bij Curio stimuleren we om nieuwe ideeën te vertalen naar je eigen praktijk én te verspreiden naar andere praktijken. Zo realiseren we doorwerking van onze nieuwsgierigheid en doorwerking van onze passende grondigheid.

We definiëren doorwerking, in navolging van Vereniging Hogescholen (2018), als: “de invloed van zowel het proces van onderzoek als van de onderzoeksresultaten op het onderwijs, de praktijk en de samenleving”. Doorwerking van onderzoek kan verschillende vormen aannemen, die we ook terugzien in onze school.

We zijn nieuwsgierig. We willen weten wat er in onze omgeving gebeurt. We hebben een onderzoekende houding. We moedigen onze leerlingen en studenten aan om verder te kijken. Om nieuwe dingen te leren. Om als burgers nieuwsgierig te zijn en te blijven naar de snel veranderende wereld om hen heen. Maar ook om verbinding met elkaar en met de buitenwereld te maken, we zijn nieuwsgierig naar wat de ander drijft en wat zich in de wereld afspeelt.

Curio instellingsplan (2024)

Impact-piramide: doorwerking van onderzoekend werken

Bron: Onderwijs124

Figuur 1 (Onderwijs124, 2026) schetst vijf vormen van doorwerking. Zo kan het onderzoekend werken leiden tot **inspiratie**: betrokkenen krijgen nieuwe energie en nieuwe ideeën om hun praktijk te veranderen. Daarnaast kan het leiden tot **bewustwording** van individuele en/of collectieve waarden: wat vinden wij belangrijk? Ook bewustwording van individuele en/of collectieve ontwikkelpunten kunnen het gevolg van onderzoek zijn: we weten beter waaraan we willen werken. Ten derde kan onderzoekend werken leiden tot ander **repertoire**: er worden bijvoorbeeld nieuwe werkvormen of lesmaterialen ontwikkeld, waardoor docenten zich beter toegerust voelen. Ten vierde kan het onderzoekend werken ertoe leiden dat betrokkenen nieuwe dingen (werkvormen, aanpakken, regels) gaan uitproberen. Soms zullen studenten of medewerkers dit merken en is er sprake van **lokale verandering**. Als de verandering ook buiten direct-betrokkenen plaatsvindt (bijv. in beleid, cultuur of de manier van team-leren), is sprake van **systemische verandering**.

Samenwerking

Onderzoek(end werken) vraagt om samenwerking, intern én extern. Het instellingsplan van Curio benadrukt de intentie om samen te werken en samen te leren: 'Curio werkt en leert samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, overheden en de West-Brabantse inwoners én ouders/verzorgers.' In dit hoofdstuk sommen we enkele voorbeelden op waarin de samenwerking plaatsvindt, het samenwerken aan onderwijs en onderzoek kan de komende jaren nog groeien en verduurzamen.

Curio en Avans

Curio werkt op allerlei verschillende manieren samen met Avans. De samenwerking tussen Curio en Avans geeft zicht op kansrijke onderzoeksthema's in die sector. Onderstaand overzicht biedt ook kansen voor verdere impulsen.

Onderzoeksthema	Naam initiatief / project	Korte omschrijving
Biobased bouwen en materialen, Klimaatpositief bouwen en energietransitie	Praktijklab	Hybride leeromgeving waar studenten werken aan het klimaatpositiever maken van modulaire woningen. Avans ondersteunt via het Living Green Lab en een gezamenlijke Makersbase (3D-printen en laseren).
Biobased bouwen en materialen, Klimaatpositief bouwen en energietransitie	Proeftuin Frankenthalerstraat 15 (Fieldlab Het Klimaatpositief Huis)	Gebouw fungeert als Fieldlab Het Klimaatpositief Huis - showcase van biobased materialen en remontabel bouwen. Curio en Avans organiseren gezamenlijke challenges rond energie-autonomie, waterretentie, natuurinclusiviteit en smart sensing.
Biobased bouwen en materialen, Klimaatpositief bouwen en energietransitie	Transitiehuis Biesdonkweg 31	Onderzoeks- en ontwikkelomgeving binnen het bouwen en techniekcentrum waar studenten, bedrijven en inwoners samenwerken aan innovatieve oplossingen. Curio en Avans ontwikkelen samen een regionale innovatiehub met koppeling tussen praktijkgericht onderwijs, toegepast onderzoek en technologie.
Biobased bouwen en materialen, Klimaatpositief bouwen en energietransitie	Bouwlabs Frankenthalerstraat 15	Cluster van vier challenges waarin studenten duurzame verbeteringen aan het schoolgebouw ontwerpen en realiseren. Leidt tot mock-ups die aan bestaande gebouwen worden bevestigd voor meer efficiëntie en gezondheid. Samenwerking binnen MNEXT en het Lectoraat Biobased Bouwen.

Samenwerking Curio en Yonder

Curio docenten sluiten aan bij KIT (Kopgroep Interactieve Technologie) in Tilburg. Dit is een groep van nieuwsgierige docenten van verschillende schoolorganisaties (o.a. Curio en Yonder). Zij ontdekken samen hoe ze interactieve technologieën kunnen gebruiken om hun onderwijs te verbeteren.

Dit gebeurt onder leiding van practoraat interactieve technologie van Yonder. Er wordt getest met diverse technologieën zoals AI, VR (virtual reality), AR (augmented reality), serious gaming, robots en avatars. KIT streeft ernaar om het leren niet alleen effectiever te maken, maar ook boeiender en leuker voor zowel docenten als leerlingen/studenten. Deelname vanuit Curio wordt georganiseerd door leren en leerlandschap, onderdeel van netwerk leren, professionaliseren en innoveren.

Samenwerking Curio en externe practoraten

Curio neemt met een docentonderzoeker deel aan: practoraat Sociaal Veilige Sport, een samenwerkingsverband van negentien mbo-instellingen. Het practoraat Sociaal Veilige Sport draait om het verbeteren van sociale veiligheid binnen de sport. Dit thema raakt niet alleen de maatschappij, maar ook het beroepsveld en het onderwijs. Door onderwijs, praktijk en onderzoek te verbinden, beogen zij brede positieve impact op al deze gebieden.

Samenwerking Curio en Fontys Hogeschool

Vanuit Curio werkt het practoraat verbondenheid samen met Fontys Hogeschool, lectoraat leren en floreren. Zij hebben als doel om kennis te delen, gezamenlijk onderzoek doen en interventies in onderwijsinnovatie rond welzijn en verbondenheid. Zo willen beide partijen evidence-informed onderwijspraktijken in mbo en hbo versterken. Zij werken aan subsidieaanvragen en gezamenlijke projecten. Fontys levert expertise en begeleiding bij onderzoeksprojecten. En Curio levert expertise en bijdragen vanuit het practoraat. Beide partijen ontwikkelen en testen tools zoals de Startthermometer en Welzijnswijzer. Zo versterken zij elkaars netwerken en onderzoeksgroepen. Het practoraat verbondenheid en het lectoraat leren floreren ontwikkelen gezamenlijk nieuwe meetinstrumenten voor studentenwelzijn. Deze kennis wordt gedeeld tussen mbo en hbo om kruisbestuiving te bevorderen.

Van visie naar praktijk (gewenste vervolgacties)

Om de visie op onderzoekend werken te laten doorwerken in de dagelijkse praktijk, zijn een aantal vervolgacties wenselijk. Deze gewenste vervolgacties kwamen naar boven tijdens het proces van visievorming. Enerzijds zijn meer strategische acties nodig, gericht op het realiseren van een duurzame beweging. Anderzijds zijn acties gewenst die gericht zijn op de concrete beweging in de dagelijkse praktijk van morgen.

1. Herijk de organisatievoorwaarden voor onderzoekend werken binnen Curio.

Opdrachtgever: strategisch collectief (directie en raad van bestuur)

Het realiseren van de ambities in deze visie vraagt randvoorwaarden in de inrichting van de organisatie.

Bijlage 1 expliciteert deze voorwaarden en het is onze aanbeveling om dit overzicht als ontwikkelingsgerichte nulmeting te gebruiken. Zo groeit het bewustzijn over wat het vraagt om een vervolg te geven aan onderzoekend werken binnen Curio.

2. Verken verdere activiteiten rond nieuwsgierigheid en passende grondigheid.

Opdrachtgever: netwerk leren, professionaliseren en innoveren i.s.m. kwaliteitszorg

We horen terug dat Curio een actiegerichte organisatie is, waar onderzoekend werken nog niet in de haarvaten zit. Veel NU-denken, Plan-Do-Plan-Do. Met initiatieven zoals pioniers, leerlabs en practoraten wordt ruimte gemaakt om voorbij deze neiging te gaan, maar dit is voor een klein deel van de medewerkers. Het is onze aanbeveling om te verkennen hoe de nieuwsgierigheid en passende grondigheid breder gemeengoed worden (van medewerker en organisatie tot teams, van management tot ondersteunende diensten), om zo ook bij te dragen aan onderwijskwaliteit. Docent-onderzoekers kunnen hierin een voorbeeldfunctie vervullen.

3. Verken verdere activiteiten rond doorwerking.

Opdrachtgever: Netwerk leren, professionaliseren en innoveren i.s.m. kwaliteitszorg

We horen terug dat het nog té vaak gebeurt dat geleerde lessen niet gedeeld worden en niet vertaald naar beleid. In de ontwikkeling van het Center for Teaching and Learning (CTL) van Curio, is het belangrijk om diverse vormen van kennisdeling te blijven organiseren, zodat de doorwerking groeit. Hierin kan worden samengewerkt met de afdeling kwaliteitszorg, die de adaptiviteit van teams wil bevorderen.

4. Versterk onderzoekend leren bij leerlingen en studenten.

Opdrachtgever: netwerk leren, professionaliseren en innoveren i.s.m. kwaliteitszorg

Het stimuleren van onderzoekend vermogen bij leerlingen en studenten kan goed via onderzoekend leren. Er zijn enkele voorbeelden binnen Curio hoe dit gebeurt via didactische aanpakken en onderzoeksprojecten. Tegelijk vinden docenten het uitdagend om een andere, meer coachende rol te nemen. Het verzamelen van goede voorbeelden en randvoorwaarden voor opschaling verdient aandacht.

5. Verken hoe onderzoek en innovatie zich tot elkaar verhouden binnen Curio.

Opdrachtgever: strategisch collectief als opdrachtgever, i.s.m. netwerk leren, professionaliseren en innoveren

Vaak wordt onderzoek gerelateerd aan innovatie, maar deze verhouding is binnen Curio niet geëxpliciteerd. De vraag is of 'innovatie' voldoende is gedefinieerd binnen Curio en of daarin focus bestaat op écht nieuwe dingen (of ook op het verbeteren, vernieuwen en/of samenwerken). Curio kan zich zo meer profileren als essentiële schakel in de kennis- en innovatieketen. **Bijlage 4** bevat een uitgebreidere beschrijving van onderzoek in relatie tot innovatie (in het mbo).

6. Herijk het beleid rond practoraten, pioniers en leerlabs.

Eigenaar: netwerk leren, professionaliseren en innoveren

De visie op onderzoek heeft gevolgen voor de inrichting van practoraten, pioniers en leerlabs. Een review van het huidige practoratenplan toont enkele verbeterpunten, zoals de omgang met afronding van practoraten en de regionale inbedding. **Bijlage 5** bevat een advies voor herijking van het practoratenplan. Ook de innovatieprogramma's rond pioniers en leerlabs kunnen zich opnieuw verhouden tot de onderzoeksvisie en herijken hoe zij bijdragen aan onderzoekend werken.

7. Versterk het regionaal samen onderzoeken(d werken)

Eigenaar: strategisch collectief

Het regionaal samenwerken in onderzoek(end werken) gebeurt nu beperkt, maar groeit. Het gezamenlijk leren en innoveren rond bestaande praktijken en het bouwen aan nieuwe praktijken is een investering in de kennis- en innovatiebasis van West-Brabant. Dat is nog geen gemeengoed.

Bestaande samenwerkingspraktijken, zoals bijvoorbeeld tussen Curio en Avans, vormen een plek waarin geëxperimenteerd kan worden met het gezamenlijk concretiseren en realiseren van samen onderzoeken(d werken) in regionale vraagstukken. Daarvoor is het nodig dat de betrokken instellingen elkaars manier van onderzoekend leren en werken beter kennen, waarderen en versterken, zodat regionale samenwerking kan plaatsvinden.

8. Continueer het in beeld brengen van praktijkvoorbeelden.

Eigenaar: netwerk leren, professionaliseren en innoveren i.s.m. marketing en communicatie

Papier is geduldig en in de praktijk gebeurt het. De begrippen uit de visie krijgen betekenis door deze te laden met praktijkverhalen. Door periodieke communicatie blijft het op het netvlies bij collega's. Curio heeft als onderscheidende kwaliteit dat het onderzoekend leren van/met studenten al op diverse plekken vorm krijgt. Goed om dat verder uit te lichten.

9. Expliciteer verwachtingen in medewerkersprofielen en persona's.

Eigenaar: strategisch collectief als opdrachtgever, i.s.m. dienst medewerker en organisatie

Het formuleren van een visie maakt helder waar Curio voor staat. Het aanscherpen van medewerkersprofielen helpt om de visie te vertalen naar expliciete verwachtingen rond onderzoeken(d werken). Daarbij past niet iedereen hetzelfde profiel: via een aantal persona's kan ruimte voor verschil worden gemaakt. Zo wordt duidelijk dat van iedereen een nieuwsgierige houding en onderzoekend werken wordt verwacht, terwijl een aantal collega's zich tot onderzoeker ontwikkelt. **Bijlage 6** bevat een eerste reflectie op de huidige profielteksten in relatie tot de onderzoeksvisie.

Deze vervolgacties geven met elkaar een fundament om het onderzoeken(d werken) verder tot leven te brengen. Ze geven richting om vanuit de visie verder te bouwen aan het fundament, aan gezelschappen die met elkaar optrekken, aan repertoire en verhalen. Daarmee staan de gewenste vervolgacties niet los van elkaar. Het realiseren van de benodigde randvoorwaarden (1) is essentieel voor het realiseren van de andere aanbevelingen. Het geven van impulsen aan nieuwsgierigheid, passende grondigheid en doorwerking (2, 3 en 4) wordt onder andere versterkt door het delen van praktijkvoorbeelden (8). Het herijken van de docentenprofielen (9) kan een van die impulsen zijn. Het nader duiden van onderzoek en innovatie binnen Curio (5) is helpend bij doorontwikkeling van beleid ten aanzien van practoraten, pioniers en leerlabs (6), maar ook helpend bij het versterken van het regionaal samen onderzoeken(d werken) (7).

Het systematisch doorvoeren van de gewenste vervolgacties vergt een programmatische aanpak.

Bronnenlijst

Baay, P. & Klaeijsen, A. (2026). De Impactpiramide:

Een kijkkader voor doorwerking van onderzoek, innovatie en professionalisering in het mbo. Onderwijs124.

Bekijk hier: www.onderwijs124.nl/impactpiramide

Brouwer, P., Doppenberg, J., Boersma, A., Wagemakers, S., & Batenburg, E. V. (2021).

Onderzoeks-(ver)richtingen in de praktijk van de mbo-docent.

Bekijk hier: www.ecbo.nl/wp-content/uploads/11-2021-10-Onderzoeksverrichtingen-in-de-praktijk-van-de-mbo-docent.pdf

Ceelen-Meevissen, A. (2025).

Onderzoekend vermogen van mbo-docenten binnen Curio.

Bekijk hier: www.curio.nl/sites/default/files/2025-09/Curio_onderzoeksverslag_V4.pdf

De Jong T., e.d. (2023).

Let's talk evidence - The case for combining inquiry-based and direct instruction.

Educational Reserach Review, Volume 39.

Munneke, L. (2024).

Over de sandwich en de satéprikker: Onderzoekend vermogen als kerncompetentie van onderwijsprofessionals.

Tijdschrift OnderwijsPraktijk Studies.

Bekijk hier: www.tijdschrifttops.nl/article/view/14349

Bergh, L. van den, Ros, A., Vermeulen, M. & Rohaan, E. (2017).

De onderzoekende houding en literatuurgebruik in onderzoekende scholen: een exploratie.

Pedagogische Studiën, 94(6), p. 478-495.

Vereniging Hogescholen (2018).

Meer waarde met hbo.

Doorwerking praktijkgericht onderzoek van het hoger beroepsonderwijs.

Bijlage 0: Procesbeschrijving totstandkoming visie

Deze visie op onderzoek is tot stand gekomen via documentanalyse, interviews en groepsbijeenkomsten. Het proces is begeleid door dr. Pieter Baay, wetenschappelijk onderzoeker en praktijkinnovator die betrokken is (geweest) bij diverse ontwikkelingen rond onderzoek en kennisdeling in het mbo (bijv. Mbo Onderzoeksdag, Kennisbenuttingsprogramma MBO, Stichting Practoraten.nl, Leernetwerk Praktijkinnovatie MBO, Consortium voor Innovatie).

We benutten documenten van Curio, waaronder:

- Instellingsplan 2024 - 2030
- Kwaliteitsagenda 2024 - 2027
- Verkenning 'Innoveren in Leergemeenschappen' 2022
- Npuls-aanvraag voor Center for Teaching and Learning 2023
- Onderwijsvisie (geconsulteerd via website, 2025)
- Curio-publicatie 'onderzoekend vermogen bij Curio' 2025
- Onderzoeksvisionen van enkele andere mbo-instellingen

Vanuit de literatuur:

- NRO (2021) - Onderzoek naar samenwerking scholen en onderzoekers in werkplaatsen en andere vormen. Den Haag: Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek.
- ZonMw (2024) - Verkenning practoraten en de kennis-, onderzoeks- en innovatie-infrastructuur. Den Haag: ZonMw.
- Kennisrotonde (2018) - Wat maakt kenniswerkplaatsen succesvol? Antwoord op Vraag 614: Utrecht: Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek.
- NRO (2019) - Samen onderzoeken werkt: Werkplaatsen onderwijsonderzoek PO. Utrecht: NRO / Oberon.
- Van der Meer et al (2024) - Onderzoek in het mbo. Tijdschrift voor OnderwijsPraktijkStudies
- Coombs, S.K. (2025). Visible: discovering the impact of research conducted by universities of applied sciences. Saxion University of Applied Sciences
- Niessen, T. (2024). Impact als respons-abiliteit: Een binnenkant-perspectief op impact in praktijkgericht onderzoek. Eindhoven: Fontys Hogeschool

Bijlage 0: Procesbeschrijving totstandkoming visie

Interviews met verschillende typen professionals (en studenten) van Curio, waaronder:

- ✚ Raad van bestuur (Andrea Kaïm, Frederique Knoet, Rob Neutelings)
- ✚ Directeuren, verbonden aan netwerk Ipi (Irene van Haren, Dominique Campman, Pieter de Rooij, Stan van Alphen)
- ✚ Programmadirecteur kwaliteit (Annemiek van Schilt)
- ✚ Kernteam netwerk Ipi (Marco Verschure, Mariska Dijke, Lotte van Kempen)
- ✚ Projectleiders netwerk Ipi (Neeltje Sep, Daniëlle Deelen, Liesbeth Koetsier, Kiki de Bruijn)
- ✚ Projectleider practoraten (Dorien Derksen)
- ✚ Projectleider en teamleden GreenEgCH (Andries Boer, Linda Schetters, Maurice van Londen)
- ✚ Practoren (Karly van Gorp, Michiel Smit, Annemieke van de Horst, Léon Joore)
- ✚ Docent-onderzoekers (Maron Wink, Cisca van Toorn, Eric Huiser, Maarten van Rossum, Esther Welten, Anke Ceelen, Eline van de Ven, Arian Frijters)
- ✚ Projectbureau (Kirsa de Jager)
- ✚ Subsidiedesk (Maartje Meijers)
- ✚ Studenten (Marjolein Witte, Noah Koolwijk, Roan Zwanen en Yasmin Mihai)

We hebben twee groepsbijeenkomsten gehouden voor feedback en aanscherping:

- ✚ Sessie met docenten en managers tijdens Curio (s)maakt 2025.
- ✚ Klankbordbijeenkomst met circa 50 medewerkers, januari 2026.

‘Door ieder jaar met de startthermometer te onderzoeken hoe nieuwe studenten de start ervaren bij Curio, weten we beter hoe we de studenten kunnen begeleiden.’

Uitspraak van een docent

Bijlage 1: Checklist: Conditie en capaciteiten voor onderzoekend (samen)werken.

Onderzoekend werken vraagt individuele capaciteiten en organisatorische voorwaarden. Onderstaande checklist biedt een overzicht, dat als ontwikkelingsgericht instrument kan worden gebruikt, zowel binnen Curio (bijvoorbeeld door programmamanagement en/of strategisch collectief) als in regionale samenwerkingsverbanden. De checklist is ontwikkeld op basis van literatuur en interviews (zie bronnen onderaan).

Categorie	Criteria (condities en capaciteiten)	Beoordeling	Bron(nen)
A. Visie en strategie	1. Gezamenlijke visie en doelstelling geformuleerd tussen mbo, hbo en werkveld. 2. Onderzoek is gekoppeld aan maatschappelijke of regionale thema's. 3. Strategische verankering in beleid van instellingen (meerjarenplan, kwaliteitsagenda).	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 3, 4, 5, 6
B. Governance en organisatie	4. Heldere rollen en verantwoordelijkheden in uitvoering (practor, lector, docent-onderzoeker, student, werkveldpartner). 5. Draagvlak bij (midden) management, gedeeld eigenaarschap en gezamenlijke besluitvorming. 6. Formele samenwerkings-overeenkomsten of convenanten aanwezig. 7. Periodieke evaluatie van samenwerking en sturing.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 3, 4, 5, 6
C. Financiering en duurzaamheid	8. Structurele financiering voor continuïteit. 9. Co-financiering door partners (instellingen, bedrijven, overheid). 10. Middelen flexibel inzetbaar om bij te sturen. 11. Duurzame verankering in begroting of meerjarenbeleid.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	2, 3, 5
D. Infrastructuur (fysiek en digitaal)	12. Fysieke werkplaatsen of labs waar samenwerking plaatsvindt. 13. Digitale kennis- en data-infrastructuur beschikbaar (platforms, repositories). 14. Ondersteuning aanwezig (ICT, datamanagement, secretariaat).	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 3, 5
E. Capaciteit en professionalisering	15. Docenten en practoren beschikken over onderzoekscompetenties. 16. Structurele scholing of begeleiding in praktijkgericht onderzoek, onderzoekend werken en/of kennisdeling. 17. Tijd en ruimte in taakbeleid voor onderzoek en reflectie. 18. Aanwezigheid van brugfiguren (bijv. practor-lector-connectie, maar ook docent-onderzoeker-in-team-connectie). 19. Mogelijkheden om de onderzoekende inzet van studenten te stimuleren en te waarderen.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 4, 5, 6

F. Cultuur en samenwerking	20. Vertrouwen, openheid en gelijkwaardigheid tussen partners. 21. Nieuwsgierigheid en onderzoek wordt gewaardeerd in dagelijkse onderwijspraktijk. 22. Gedeelde taal en begrippenkader aanwezig. 23. Leercultuur met ruimte voor experiment en reflectie.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 3, 4, 5, 6
G. Onderzoeksagenda en methodiek	24. Onderzoeksvragen komen voort uit de praktijk (vraaggestuurd). 25. Mix van onderzoeksmethoden passend bij context (actie-/ontwerponderzoek) inclusief behulpzame richtlijnen en handvatten hiervoor. 26. Systematisch werken, transparantie en kwaliteitsborging in onderzoekscyclus. 27. Reflectie- en feedback-momenten ingebouwd.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 3, 4, 5, 6
H. Doorwerking	28. Resultaten vertaald naar onderwijsinnovatie, lesmateriaal of curriculumontwikkeling, bruikbaar voor docenten. 29. Kennisdeling via publicaties, bijeenkomsten en online platformen. 30. Doorwerking op praktijk en onderwijs wordt gemonitord. 31. Feedback leidt tot bijsturing van beleid of uitvoering.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 3, 4, 5, 6
I. Netwerken en verbinding	32. Actieve samenwerking met lectoraten, practoraten en bedrijven in de regio. 33. Deelname aan (inter) regionale kennisnetwerken. 34. Verbinding met landelijke initiatieven (bijv. Practoraten.nl, CoE's).	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	2, 5
J. Duurzame verankering en continuïteit	35. Onderzoek structureel ingebed in organisatie (functieprofielen, kwaliteitscyclus). 36. Continuïteit na afloop van projecten gegarandeerd. 37. Evaluatie- en leermechanisme op organisatieniveau aanwezig. 38. Structurele koppeling aan beleid en innovatieagenda van instellingen.	☐ Aanwezig ☐ In ontwikkeling ☐ Ontbreekt	1, 2, 3, 4, 5

Bovenstaande checklist is gemaakt op basis van vijf literatuurbronnen en interviews. De cijfers in de checklist verwijzen naar de bron(en) waarin (deel)aspecten genoemd zijn.

1. NRO (2021) - Onderzoek naar samenwerking scholen en onderzoekers in werkplaatsen en andere vormen. Den Haag: Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek.
2. ZonMw (2024) - Verkenning practoraten en de kennis-, onderzoeks- en innovatie-infrastructuur. Den Haag: ZonMw.
3. Kennisrotonde (2018) - Wat maakt kenniswerkplaatsen succesvol? Antwoord op Vraag 614: Utrecht: Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek.
4. NRO (2019) - Samen onderzoeken werkt: Werkplaatsen onderwijsonderzoek PO. Utrecht: NRO / Oberon.
5. Van der Meer et al (2024) - Onderzoek in het mbo. Tijdschrift voor OnderwijsPraktijkStudies
6. ± 15 Curio-interviews met verschillende typen professionals en studenten
(zie **Bijlage 0** voor namenoverzicht per functie).

Bijlage 2: Onderzoek en innovatie in het beroepsonderwijs

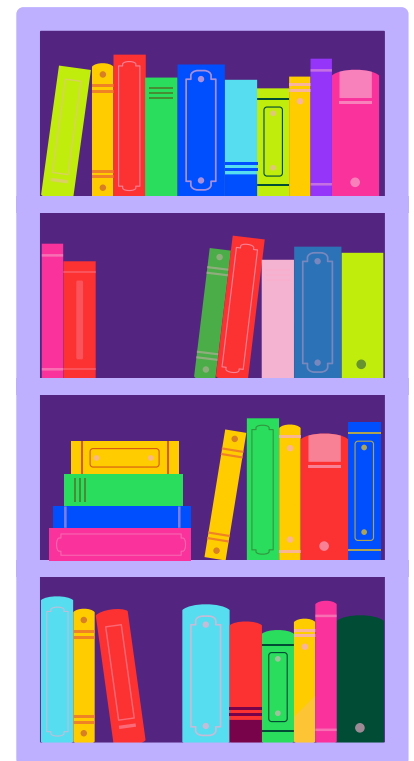
Onderzoek en innovatie doet ertoe in het beroepsonderwijs. In het hbo al wat langer dan in het mbo. Recentelijk heeft de MBO Raad een position paper uitgebracht over innovatie en onderzoek in het mbo. Hierin stellen zij dat onderzoek in het mbo een belangrijke motor is voor innovatie in Nederland. Maar wat wordt dan onder onderzoek verstaan? Of onder innovatie? En wat is dan (via onderzoek) de typerende bijdrage van het mbo aan innovatie in Nederland? De MBO Raad (2025, p 6.)³ duidt dit laatste als volgt:

“Waar het wetenschappelijk onderzoek zich richt op fundamentele kennisontwikkeling (lage TRL), focust het hbo zich op toegepast onderzoek en de doorontwikkeling van technologieën naar concrete toepassingen. Het mbo speelt een cruciale rol in de laatste fase van deze keten, waarin innovaties daadwerkelijk worden getest, geïmplementeerd en gevalideerd in realistische werkcontexten (hoge TRL). Dit praktijkgerichte onderzoek draagt direct bij aan valorisatie en het rondmaken van de innovatieketen. De inzichten en feedback die mbo-professionals leveren vanuit de praktijk, zorgen voor een iteratieve verbetercyclus waarin innovaties effectiever en breder toepasbaar worden gemaakt. Hierdoor fungeert het mbo niet alleen als eindgebruiker van innovatie, maar ook als essentiële schakel in de doorontwikkeling en versnelling van innovaties. De mbo-professional levert uiteindelijk ‘het bewijs’ dat een model of oplossing werkt óf niet werkt, en zorgt hiermee voor impact, adaptie en versnelling. Het mbo is in staat om vervolgvragen en oplossingen te creëren die door de andere onderzoekspartners in de keten opgepakt worden waarmee de waaier van mbo-, hbo- en wo-onderzoek een feit is.”

Volgens de MBO Raad neemt het mbo daarmee een belangrijke plek in in de onderzoeks- en innovatieketen. Maar wat is nu innovatie? En wat onderzoek?

Innovatie?

Over innovatie zijn boekenkasten volgeschreven. De term innoveren wordt in praktijk en literatuur makkelijk als synoniem opgevat voor verbeteren, vernieuwen of veranderen. Tegelijkertijd is het goed te realiseren dat achter deze termen wel degelijk andere modellen of theorieën schuilgaan. En dan bestaat er ook nog zoiets als onderwijsinnovatie. In deze wirwar aan terminologie, kiezen Vanlommel e.a. (2024)⁴ voor ‘veranderen’ als overkoepelend begrip. Dat kan gaan over het verbeteren van het onderwijs, geduid als praktische aanpassingen in bestaande praktijken of manieren van werken. Maar ook over het vernieuwen of innoveren van het onderwijs. Bestaande standaardpraktijken of routines worden dan ter discussie gesteld, of bestaande visies en uitgangspunten bijgesteld en nieuwe doelstellingen geformuleerd.

³MBO Raad (2025). Position-paper Innovatie en Onderzoek in, met en door het mbo

⁴Vanlommel, K., Coppoolse, R., en Schaap, L. (Eds.). (2024). De grote vragen over onderwijsinnovatie: op zoek naar meer verandergoesting. Boom Uitgeverij.

⁵Greven, K., en Andriessen, D. (2019). Practice-based Research Impact Model for Evaluation: PRIME. EAIR Conference 2019, August, 1–11.

⁶Vadenescu, A., Kleine Deters, B., Wolf, M., en Lubberman, J. (2024) Verkenning naar praktijkgericht onderzoek in het mbo. Amsterdam: Regioplan.

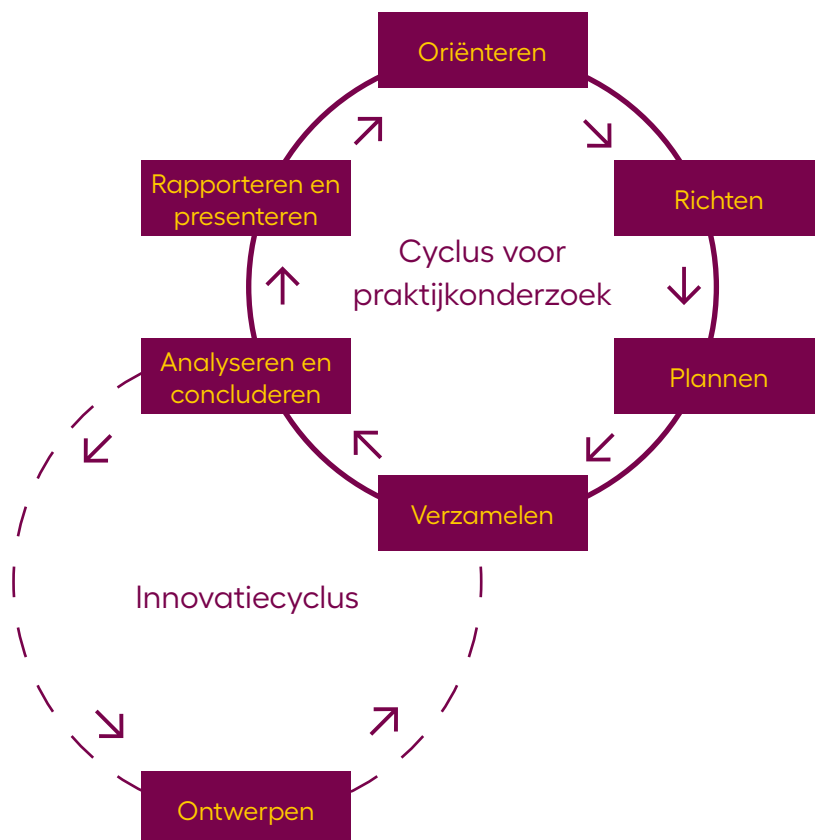
Onderzoek?

Ook over onderzoek zijn boeken vol geschreven. Onderzoek kent verschillende doelen. Een bruikbaar model om de doelen van praktijkgericht onderzoek te verkennen en bespreken gaat uit van vier mogelijke doelen, namelijk kennisontwikkeling, productontwikkeling, professionele ontwikkeling en systeemontwikkeling (Greven en Andriessen, 2019)⁵. Kenmerkend voor praktijkgericht onderzoek in het mbo is dat het veelal tot doel heeft om de beroepspraktijk te helpen ontwikkelen en dit te integreren in het onderwijs. Onderzoek dient daarmee zowel de student, als het onderwijs en de beroepspraktijk en draagt bij aan innovatie⁶.

Onderzoek en innovatie: elkaar versterkend

Onderzoek en innovatie hangen nauw met elkaar samen. Wel kunnen beide verschillende doelen hebben. Onderzoek zal bijvoorbeeld vaker dan innovatie kennisontwikkeling als doel hebben. Maar over en weer kunnen onderzoek en innovatie elkaar versterken. Bijvoorbeeld doordat praktijkgericht onderzoek laat zien wat in de praktijk speelt en welke behoeften of verbeterkansen er zijn. Deze inzichten kunnen het vertrekpunt zijn van innovaties waarin nieuwe aanpakken, materialen of werkvormen ontwikkeld en uitgetoetst worden. Ervaringen die daarbij worden opgedaan kunnen leiden tot nieuwe kennisvragen. En zo ontstaat er een proces waarin onderzoek en innovatie hand in hand gaan.

Het proces van onderzoek en innovatie is cyclisch en iteratief. De samenhang tussen praktijkonderzoek en innovatie en het cyclische karakter ervan worden samengevat in onderstaande weergave (overgenomen uit Van der Donk en Van Lanen, 2016)⁷:

⁷Van der Donk, C. en van Lanen, B. (2016). Praktijkonderzoek in de school. Uitgeverij Coutinho.

De taal van onderzoek en innovatie is divers. Ook het ADDIE-model (SLO, 2025) bevat raakvlakken met onderzoek en innovatie. ADDIE is een acronym van de Engelse woorden Analysis, Design, Development, Implementation en Evaluation. Deze Engelse termen geven vijf fasen weer:

- onderzoeken wat er nodig is (analyseren),
- op basis daarvan een ontwerp maken (ontwerpen),
- vervolgens materialen ontwikkelen die passen bij het ontwerp (ontwikkelen),
- daarna de ontwikkelde materialen inzetten in de onderwijspraktijk (implementeren)
- en tot slot feedback verzamelen om na te gaan of het ontwerp werkt zoals bedoeld (evalueren).

Deze fasen vormen met elkaar een logische cyclus. Tegelijkertijd is ook ADDIE-model een iteratief model. Binnen het ontwikkelproces kan waar nodig steeds teruggekeerd worden naar eerdere stappen of fasen, om bijvoorbeeld het ontwerp of materialen bij te stellen.

Doorwerking: output en procesopbrengsten

Het doorlopen van onderzoeks- en innovatiecycli leidt tot allerlei soorten opbrengsten. Soms bedoeld, soms onbedoeld. In de praktijk worden hiervoor vaak verschillende termen gebruikt worden, denk bijvoorbeeld aan output, outcome of impact. Termen die op elkaar lijken, maar toch ook net wat anders betekenen. Er zijn ook termen die breder kijken dan het eindresultaat. Immers, niet alleen aan het einde, ook tussentijds levert het doorlopen van een onderzoeks- en innovatiecyclus allerlei relevante inzichten en opbrengsten op (Vereniging Hogescholen, 2018). In deze visie kiezen we bewust voor de term 'doorwerking'. Daarmee geven we aan dat we niet alleen waarde zien in het eindresultaat van een onderzoek of innovatie, maar ook in dat wat het proces gaandeweg oplevert of teweegbrengt.

Eigen inkleuring

Onderzoek en innovatie doen ertoe in het beroepsonderwijs. Ook bij Curio. Deze bijlage schetst in vogelvlucht enkele belangrijke kenmerken van onderzoek en innovatie en hun onderlinge samenhang. Vanuit de abstractie van landelijke ontwikkelingen en modelmatige duidingen is het goed om eigen Curio-kleur te blijven geven aan de taal en methodieken die gehanteerd worden. Dit is niet alleen intern van belang, maar ook extern. Curio werkt graag samen met de regionale (onderwijs)partners en dat vraagt helderheid over de eigen waarden en manieren van onderzoek en innovatie.

Bijlage 3: Doorontwikkeling practoraten i.s.m. regio - reflectie op beleidsnotitie

De huidige beleidsnotitie over practoraten is een omvangrijk plan, met enerzijds veel behulpzame, relevante informatie en anderzijds ook informatie die – voor een buitenstaander – wat verheldering vragen. In alle zorgvuldigheid die uit de notitie spreekt, is er ook nog ruimte voor aanscherping/verrijking.

Landelijk is geconstateerd dat de aandacht voor de eindfase van een practoraat weinig geëxpliciteerd wordt. Vaak is onduidelijk welke afwegingen gemaakt worden bij het beslissen over termijnen van practoraten, het (al dan niet tussentijds) beëindigen ervan, het continueren ervan. Explicietere aandacht voor het afronden of beëindigen van practoraten door onderliggende uitgangspunten, structuren en verantwoordelijkheden te benoemen maakt het plan sterker. Wie beslist bijvoorbeeld over waarom en wanneer een practoraat niet wordt gecontinueerd? Mogelijkerwijs speelt tijdelijke beschikbaarheid van middelen een rol, maar ook dat is goed om te expliciteren.

Een van de sterke punten in het plan is de inbedding in o.a. kwaliteitsagenda en instellingsplan. Dit is onder meer een uitgangspunt bij de fase van het verkennen van de onderzoeksvraag. Vereiste, zo blijkt uit het plan, is dat de vraag i.s.m. de projectleider verkend wordt met betrokken partijen. Deze worden in het plan als volgt omschreven: “(sectoren, collectieven (strategisch of tactisch), diensten, portefeuilles e.d.).” Mogelijk omvat dit ook regionale belanghebbenden of betrokkenen, maar dit kan nog verder geëxpliciteerd worden. Welke rol spelen regionale belanghebbenden (zoals bijvoorbeeld bedrijfsleven en andere onderwijsinstellingen) een rol in het verkennen/verhelderen van de onderzoeksvraag en vervolgfasen?

Bijlage 4: Suggesties aanscherping docentprofiel o.b.v. onderzoeksvisie.

Een visie op onderzoek en onderzoekend werken vraagt ook doordenking over gevolgen voor HR-beleid en ontwikkelmogelijkheden. Een belangrijk vraagstuk hierbij is hoe masteropgeleide docenten ingezet worden na afronding van hun opleiding. Beeld en beleid daaromtrent formuleren helpt om de onderzoekende kwaliteiten van deze docenten te benutten.

Een ander vraagstuk is of de visie op onderzoeken(d werken) voldoende tot uitdrukking komt in functiebeschrijvingen. Een blik op de huidige functiebeschrijvingen van LB-, LC-, en LD-docenten laat zien dat er aanknopingspunten zijn voor aanpassingen op basis van de visie. Zo valt bijvoorbeeld op dat:

- ✚ in verschillende onderdelen het woord ‘onderzoek’ voorkomt, maar het zelf daadwerkelijk onderzoek doen wordt niet expliciet benoemd. Wel – in het LD-profiel - het beslissen over/bij onderzoek en het verantwoording afleggen aan leidinggevende en team over bruikbaarheid van gerealiseerd meerjarig onderzoek. ‘Beslissen over’ wekt echter een andere indruk dan bijvoorbeeld zelf gaan onderzoeken.
- ✚ zowel LB als LC-docenten als rol/taak hebben: “Bestudeert (beoordeelt) de ontwikkelingen in het onderwijs, de organisatie (onderzoek en rapportages) en/of de opleiding en ontwikkelt adviesproducten en plannen voor de toepassing van nieuwe (onderzochte) methodieken en zienswijzen.” Dit is ander jargon, maar heeft raakvlakken met bijvoorbeeld termen als uitzoeken en doorwerking.
- ✚ onderzoeksgelateerde kennis en vaardigheden alleen geëxpliciteerd zijn bij LD-docenten (“Heeft inzicht in onderwijs en onderzoek in de maatschappelijke en/of arbeidsmarktcontext en de ontwikkelingen daarvan.”) en alleen van LD-docenten wordt verwacht dat zij contact hebben met externen over financiering en uitvoering en onderzoek, innovatieve projecten en samenwerkingsverbanden. Vanuit de visie bezien verdient het aanbeveling om ook voor de LB- en LC-dcoenten te expliciteren wat de gewenste onderzoekende houding en onderzoeksgelateerde kennis en vaardigheden zijn.

Adviezen voor vervolg

1. Laat de taal in de profielen aansluiten op de kernbegrippen uit de visie: Pas de woordkeuze in de profielen aan na vaststelling van de onderzoeksvisie. Daarmee wordt de visie consistent vertaald naar verwachtingen richting docenten.
2. Versterk de nieuwsgierigheid en onderzoekende houding in alle drie de functieniveaus. Leg expliciet vast dat docenten in hun rol een bijdrage leveren aan onderzoekend en onderbouwd handelen, passend bij hun context. Dit betekent niet dat iedere docent zelfstandig onderzoek hoeft uit te voeren, maar wel dat zij op met passende grondigheid informatie verzamelen, analyseren en gebruiken voor onderwijsverbetering.
3. Maak de doorwerking van onderzoek explicieter zichtbaar op alle functieniveaus. LD-docenten hebben al een rol in het aansturen en verantwoorden van onderzoek; beschrijf bij LB- en LC-docenten hoe ook zij (in hun team) bijdragen aan het toepassen en delen van inzichten uit onderzoek. Zo ontstaat een logisch en samenhangend geheel.

Onderzoek en onderzoekend werken bij Curio

Dr. Pieter Baay

i.s.m. Lotte van Kempen en Anke Ceelen-Meevissen

curio

